

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "Професор", област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.7. Администрация и управление, научна специалност „ Приложение на изчислителната техника в икономиката“, по дисциплината „Информационни технологии“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 101/27.12.2019 г., код на процедурата АВМ-Р-1119-27.

Кандидати за участие в конкурса са:

доц.д-р Марина Петрова Младенова ;

Рецензент: д-р Радослав Илиев Милчев, доцент по ПН 3.7. Администрация и управление от Лесотехнически университет

1. Кратки биографични данни за кандидата.

Кандидатът по конкурса, доцент д-р Марина Петрова Младенова е завършила средно образование в Софийската математическа гимназия, където придобива специалност „Програмист за ЕИМ“. През 1991 година завършва висше образование и се дипломира в Технически университет – София, специалност „Електронна техника и микроелектроника“, с придобита квалификация „Инженер по електроника и автоматика“. Постъпва на работа в Лесотехнически университет през 1996 година на длъжност асистент към катедра „Компютърни системи и информатика“ и преминава последователно през длъжностите „Старши асистент“ и „Главен асистент“. През 2009 година придобива образователната и научна степен „Доктор“, след успешна защита на докторска дисертация на тема „Изследване и резултати от използването на информационни технологии в управлението на мебелната промишленост“, в научна специалност 05.02.21 - „Организация и управление на производството /по отрасли и подотрасли/“. След проведен през 2011 година конкурс за нуждите на катедра „Компютърни системи и информатика“, към факултет „Стопанско управление“, кандидатът Марина Младенова заема академичната длъжност „Доцент“ (Диплома №ЛТУ – АД – 2011 -03/13.12.2011 г.), длъжност, която тя заема и към момента на подаване на документи за настоящия конкурс. Трудовият стаж на кандидата към датата на обявяване на настоящия конкурс възлиза на 23 години и 2 месеца, натрупан без прекъсване в Лесотехнически университет. През този период води лекции и упражнения

по редица дисциплини, сред които „Информационни технологии I част“ и „Компютърно проектиране – CAD/CAM“ системи, със студенти от специалности „Технология на дървесината и материалите“, „Инженерен дизайн“, „Стопанско управление“, ОКС „Бакалавър“, както и „Информатика“ и „Информационни технологии“ за студенти ОКС „Бакалавър“ във Факултет „Агрономство“ и Факултет „Екология и ландшафтна архитектура“.

Доцент Младенова е изкара допълнителни курсове, в т.ч. „Администратор на платформа за електронно обучение Blackboard Learn“ и „Обучител за работа с платформа за електронно обучение Blackboard Learn“. От 2011 година тя администрира Интернет страницата на ЛТУ, а от 2014г. се включва в администрирането на платформата за електронно обучение към Центъра за дистанционно обучение на ЛТУ.

В заключение може да се обобщи, че кандидатът по конкурса доцент Марина Петрова Младенова, отговаря на минималните изисквания за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ и дори ги надхвърля. Спазени са всички задължителни условия от разпоредбите чл.60 от ППЗРАСРБ.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Представените от кандидата по конкурса доц. д-р Марина Младенова документи и материали за участие в конкурса са в съответствие и в изпълнение на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в Лесотехническия университет. Изпълнени са и изисквания на чл. 65а, ал.4 на същия правилник във връзка с описание на представените документи и материали.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Въз основа на представените от кандидата по конкурса доказателствени материали, се вижда, че основната преподавателска дейност в Лесотехническия университет, включва извеждане на лекции и/или упражнения пред студентите от различни специалности и ОКС в Университета, в т.ч. по дисциплините „Информационни технологии – I част“, „Компютърно проектиране и CAD/CAM системи“, „Компютърни системи за управление на проекти“, „Информатика“, „Информационни технологии“. Доцент Младенова е водила упражнения и по дисциплината „Информатика“ на английски език пред чуждестранните студенти от специалност „Ветеринарна медицина“. Годишното натоварване на кандидата в професионалното направление на обявения конкурс е над минималното определено по норматив с решение на Академичния съвет на Лесотехническия университет от 360 часа, за периода предшестваш конкурса, с изключение на една година, през която се е наложило ползването на продължителен болничен поради сериозна травма и независещи от кандидата обстоятелства. Средната аудиторна заетост на годишна база възлиза на 364 часа.

Направената справка показва, че кандидатът участва в конкурса с три учебника: „Информационни технологии I част“ и „Бази данни лекционен курс“ – публикувани на български език предназначени за студентите от специалностите „Технология на дървесината и мебелите“ и „Инженерен дизайн“ и специалностите от факултет „Агрономство“; „Informatics for Students of Veterinary Medicine“ – издаден на английски език за целите на обучение на чуждестранните студенти от специалност „Ветеринарна медицина“ в едноименния факултет. За участие в конкурса са представени и 5 учебни пособия – 3 самостоятелни и 2 в съавторство, предназначени за целите на обучение в Лесотехнически университет. Добро впечатление прави използването на новите методи и средства за обучение и провеждане на образователния процес, доказателство, за което са разработените в електронен формат един учебник и две учебни пособия.

Трябва да се отбележи, че освен обучението, което провежда в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“, доцент Младенова успешно е приключила обучението и на докторант Диана Кирилова Киркова към Катедра „Компютърни системи и информатика“, която успешно е защитила дисертационен труд през 2017 година.

В заключение може да се обобщи, че учебно - преподавателската дейност на доцент Марина Младенова, отговаря на научната специалност и на дисциплината, по които е обявен конкурсът. Кандидатът има необходимия опит и отговаря на изискванията определени в нормативните документи, както в контекста на дългогодишния си опит като преподавател в Лесотехническият университет, така и поради големия брой изведени часове. Имам и лични наблюдения, в качеството ми на дългогодишен преподавател и член на Катедра „Компютърни системи и информатика“, които ми позволяват да посоча, че в предходни години, извън тези, които влизат в обхвата на конкурса, кандидатът е извеждал часове, значително надхвърлящи приетия норматив. Това е гаранция и атестат за придобития и натрупан опит и умения в областта на преподаването и провеждането на образователния процес.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

Представената справка от кандидата за съответствие на научната продукция с минималните национални изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ и чл. 2а, ал.1 от Правилник за РАС в Лесотехническият университет, по конкурс за академична длъжност „Професор“ е изготвена подробно и отразява научната, научно-приложната и публикационна дейност. Извършеният преглед на представените материали и документи, потвърждават значителна част от данните в изготвената самооценка от кандидата, което позволява да се направи оценка, че са изпълнени минималните национални изисквания. Основание за това дават представените за участие в конкурса 32 публикации, в т.ч. две монографии, две студии, три книги, статии в реферирани и нереферирани списания и сборници, които в значителна степен са резултат от работата на доцент Младенова като водещ автор или съавтор.

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

В материалите по конкурса, доцент Марина Младенова предоставя информация за научните и образователни проекти, в които е участвала като член на работния колектив или като ръководител (проект „Виртуална лаборатория за иновации в научните изследвания и обучението в областта на биологичните науки“). Посочено е участие в три научни проекта с национален характер, като в един е член на работния колектив, а на два от тези проекти е била научен ръководител. Тематиката на проектите е в контекста на спецификата на обучителната дейност на кандидата, с акценти насочени към проучване и реализация на възможности за въвеждане на иновации в научните изследвания и в учебната дейност, изследване на актуални тенденции и добри практики и други, като постигнатите практически резултати могат да намерят приложение в науката и теорията и практиката на образователния процес.

Посочено е и участие в шест проекта с основно образователен характер, чийто резултати са допринесли, както за техническото, така и за кадровото осигуряване на образователния процес в Лесотехническият университет с въвеждането и оценката на нови технологии базирани на използването на електронни ресурси и виртуални методики. Доцент Младенова е включена като обучител при внедряването на платформата за електронно обучение BlackBoard, което позволява успешно прилагане на нейния научен капацитет и дългогодишен преподавателския опит в рамките на обучението и последващата администрация на посочената платформа.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

В количествено отношение, кандидатът е посочил 74 публикации, от които за участие в конкурса е представил 32 публикации, в т.ч. две монографии, две студии, три книги, десет статии в реферирани научни списания и други. Насочеността на представените научни трудове е свързана с професионалното направление в научна област 3. Социални, стопански и правни науки и включва 13 самостоятелни публикации, 16 публикации с един съавтор, 2 публикации с двама съавтори и 1 публикация с трима съавтори, като ~30% процента от публикациите са на чужд език.

Статистиката показва, че публикуваните и постигнати научни резултати са в значителна степен резултат от дейността и научните, научно-приложните и практически изследвания на доцент Марина Младенова, като се характеризират с актуалност и практическа полза в областта на прилагането и развитието на информационните технологии в контекста на образователния процес.

Специално внимание заслужават монографиите и студиите на доц. д-р Марина Младенова (№№ Г5-1, В3-1, Г9-1, Г9-2), които са посветени на влиянието на информационните и комуникационните технологии върху работните места. Предмет на изследване са: методичните основи на дигиталните компетенции и съществуващите в това направление Европейски рамки, техният анализ с цел идентифициране на ключови ИТ с влияние при формиране на уменията на конкурентоспособна работна сила; специфични умения, опит и начин на работа в контекста на дигиталната трансформация на икономиката; уменията за работа с ИТ в контекста на преодоляване на дигиталното изоставане и дисбаланса на пазара на труда; силните и слаби страни в рейтинговете

системи и организациите „Алумни“ (изследване в съавторство с успешно защитилия под ръководството на доцент Младенова докторант - Диана Киркова на тема „Мониторинг и оценка на групи индикатори от рейтинговата система за висшите училища“); предлагането на облачни услуги в контекста на текущо състояние, характеристики и тенденции за бъдещо развитие.

В заключение, направените изводи могат да бъдат полезни за решаването на проблеми в областта на: формирането на стратегиите за развитие и усъвършенстване на образователната система в България и пазара на образователни услуги; при вземане на решения в областта на професионалното ориентиране. Резултатите биха могли да бъдат приложени и при дейности свързани с актуализация на учебните планове в системата на висшето образование.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Представената от кандидата справка относно наличието на известни цитирания на постигнатите резултати от научно-изследователската дейност показват добра разпознаваемост в литературата. Точките получени в тази насока, показват резултати, които надхвърлят изискваните минимални критерии за академичната длъжност „Професор“, като се наблюдават цитирания в реферирани и индексирани научни издания, в монографии, колективни томове с научно рецензиране и нереферирани издания (последните са пренебрежимо малко спрямо общия брой цитирания).

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Въз основа на проведените самостоятелно и в екип научни изследвания, кандидатът е посочил значителен брой научно-методически, научно-приложни и приложни приноси. Сред по-важните от тях могат да бъдат посочени:

- Идентифициране на ключови професионални области за развитие в контекста на пазара на труда, динамиката на развитие на информационните технологии и техния иновационен капацитет в процеса на формиране на балансирано развитие и разпределението на работната сила, синтез на отговорностите, задълженията и изискванията за новите работни места, включително перспективните работни места. (№ В3-1, Г5-1, Г8-1, Г8-3, Г8-4, Г8-7, Г8-12, Г9-1)
- Разработване и апробиране на „Балансирана карта“ за икономизиране и оценка на ефективността на дейностите присъщи на Лесотехнически университет. (№ Г8-9, Е16-4)
- Разработване и апробиране на онлайн анкета „Качество на учебните ресурси“, за обратна връзка с обучаемите, използвана като коректив в процеса на предлагане на качествени учебни ресурси, отговарящи на съвременните образователни тенденции и актуалното търсене в конкретната предметна област. (№ Е20-1, Е20-2, Е20-3, Е21-1, Е21-4, Е21-5)

В заключение може да се обобщи, че в качеството ми на рецензент приемам в голяма степен посочените от кандидата приноси. Не мога да приема част от посочените като научно-методични приноси, а именно „Балансираната карта“ и анкетата „Работа със системата“, които приемам и отчитам като научно-приложен и приложен принос.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Анализът на документите за участие в конкурса, количественият анализ на научната продукция и професионалният опит на доцент Марина Младенова, ми позволяват да направя извод в посока на значителния личен принос на кандидата във връзка с постигнатите резултати и направените аргументирани изводи, оценки и предложения.

6. Критични бележки и препоръки

Оценката на представената научна продукция от кандидата, позволява да се направи извода, че няма допуснати съществени пропуски, неточности или противоречия. Като критична бележка, но която по същество не променя крайния извод, че доцент Марина Младенова значително надхвърля необходимите минималните изискванията, може да се посочи необходимостта от подобряване на прецизирането на приносите с цел избягване на дублиране. На този етап приноси 2.3 и 2.5, до известна степен дублират съответно приноси 1.4 и 1.5.

Препоръките са свързани по-скоро с бъдещата дейност на кандидата, а именно:

1. Прецизиране на цитиранията според изискванията на НАЦИД. Цитиране в учебник и учебно пособие, според трактовката на НАЦИД не могат да попаднат в графа „Цитирания в монографии и колективни томовете с научно рецензиране“, въпреки моята лична убеденост в обратното, особено когато става въпрос за цитиране на иновативни научни изследвания и публикации от реферирани и индексирани научни издания.
2. Насочване на усилията на кандидата към публикуване в списания с импакт-фактор.
3. Доразвиване на изследваните концепции и постигнатите резултати, чрез привличането и обучението на бъдещи докторанти в научната специалност „Приложение на изчислителната техника в икономиката“ в акредитираната докторантска програма към Катедра „Компютърни системи и информатика“.

7. Лични впечатления

Работя с доцент Марина Младенова от 1997 година, когато постъпих в Катедра „Компютърни системи и информатика“ като хоноруван асистент. Личните ми впечатления за кандидата са изцяло положителни, и считам, че е всеотдаен, ерудиран и

компетентен учен, преподавател и колега. Работили сме съвместно по научни-изследователски и инфраструктурни проекти, които потвърждават високото ми мнение за методичен и изпълнителен човек с много добри качества за работа в екип.

8. Заключение

В съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за РАС на Лесотехнически университет, оценявайки по съвкупност представената научна продукция на кандидата доц. д-р Марина Петрова Младенова, считам, че са изпълнени необходимите условия за заемане на академичната длъжност „Професор“.

В тази връзка, **ПРЕДЛАГАМ** кандидатът доцент д-р Марина Петрова Младенова да заеме академичната длъжност "Професор" по дисциплината „Информационни технологии“ от ПН 3.7. „Администрация и управление“.

Рецензент: .....

/доц. д-р Радослав Милчев/

Становището е предадено на: 09.05.2020 г.